

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

DRŽAVNI PRORAČUN ZA 2022. GODINU I PROJEKCIJE ZA 2023. I 2024. GODINU¹

- VODIČ ZA GRAĐANE -

Zagreb, prosinac 2021.

¹ Hrvatski sabor je dana 08. prosinca 2021. usvojio Državni proračun Republike Hrvatske za 2022. godinu i projekcije za 2023. i 2024. godinu

UVOD

Nakon snažnog pada BDP-a u 2020. godini od 8,1%, u srednjoročnom razdoblju u domaćem gospodarstvu predviđa se snažan oporavak ekonomске aktivnosti. U 2021. očekuje se realni rast BDP-a od 9,0%, kojega će pratiti rast od 4,4% u 2022., 3,7% u 2023. te 3,1% u 2024. godini. Ovakva dinamika BDP-a uključuje i znatne pozitivne učinke NPOO-a. Rast BDP-a od 2022. do 2024. će se temeljiti na doprinosu domaće potražnje. U 2021. godini očekuje se stopa inflacije potrošačkih cijena od 2,4%, koja će potom blago ubrzati na 2,6% u 2022. godini, da bi u ostatku projekcijskog razdoblja inflacija usporila na prosječnu razinu od 2,2%. U iduće tri godine očekuje se oporavak zaposlenosti po stopi od 1,7% u 2022. te nešto snažniji rast zaposlenosti od 1,4% i 1,3% u 2023. i 2024.

Kretanja prihoda državnog proračuna u razdoblju 2022. – 2024. određena su očekivanim oporavkom i daljnjim rastom gospodarske aktivnosti, te cjelogodišnjim učinkom poreznih reformi provedenih tijekom 2021. Naime, od 1. siječnja 2021. stopa poreza na dobit za sve poduzetnike koji imaju promet do 7,5 milijuna kuna smanjila se s 12% na 10%, dok su u sustavu poreza na dohodak snižene stope poreza na dohodak s 36% na 30% te s 24% na 20%. Kod poreza na dodanu vrijednost ukinuto je oslobođenje od plaćanja PDV-a pri uvozu dobara male vrijednosti. Osim toga, značajan učinak na prihode proračuna imat će i povlačenje sredstva iz EU fondova. Naime, s jedne strane očekuje se ubrzanje povlačenja ugovorenih sredstava iz tekućeg Višegodišnjeg finansijskog okvira 2014.- 2020., a s druge strane, predviđaju se i nova sredstva iz Višegodišnjeg finansijskog okvira 2021. – 2027. U fiskalne projekcije uključeno je i korištenje sredstava iz novog instrumenta EU Nove generacije koja će se usmjeriti na financiranje razvojnih, strateških i reformskih projekata iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti. Uz navedeno, u proračunu su projicirana i sredstva iz Fonda solidarnosti EU za financiranje dijela obnove javne infrastrukture, ponajprije obrazovne, zdravstvene i kulturne oštećene u razornim potresima.

Rashodna strana proračuna usmjerenja je na provođenje aktivnosti u svrhu oporavka i jačanja konkurentnosti i otpornosti gospodarstva, uz osiguravanje primjere zaštite svih slojeva stanovništva. Za sanaciju šteta uzrokovanih potresom predviđena su značajna sredstva, kako iz nacionalnih izvora financiranja, tako i iz Europskih fondova. Vodeći računa o fiskalnoj stabilnosti, ali i osiguranju odgovarajućeg životnog standarda za građane RH, osigurana su dodatna sredstva za povećanje socijalnih naknada uslijed primjene novog Zakona o socijalnoj skrbi i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udružiteljstvu. Isto tako uzevši u obzir ozbiljnost demografskih problema osiguravaju se i dodatna sredstva za provedbu izmjena Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama kojima će se osigurati povećana naknada za vrijeme trajanja roditeljskog dopusta. Također, s ciljem osiguravanja fiskalne održivosti lokalnih jedinica, na rashodnoj strani predviđena su sredstva za poticanje dobrovoljnog stvarnog i funkcionalnog spajanja jedinica lokalne samouprave. Ujedno u svrhu daljnje učvršćivanja međunarodnog položaja Republike Hrvatske, kao saveznika u okviru NATO-a i partnera unutar Europske unije, zaštite zračnog prostora te uvećanja ukupne borbene sposobnosti Hrvatske vojske osigurana su sredstva za nabavu višenamjenskih borbenih aviona.

Opisani smjer fiskalnih kretanja kako na prihodnoj tako i na rashodnoj strani proračuna rezultirat će manjkom općeg proračuna prema metodologiji ESA 2010 u iznosu od 2,6% BDP-a u 2022. godini. U 2023. ponovno se predviđa manjak od 2,4% BDP-a, dok će manjak u 2024. iznositi 1,9% BDP-a. Planira se i daljnje smanjenje udjela javnog duga u BDP-u i to za prosječno 2,6 postotna boda te će iznositi 80,7% u 2022., 78,0% u 2023., dok će u 2024. godini udio javnog duga u BDP-u iznositi 75,3%.

MAKROEKONOMSKI OKVIR

Vanjske pretpostavke za izradu makroekonomskih projekcija preuzete su iz projekcija Međunarodnog monetarnog fonda² (dalje u tekstu: MMF) i Economist Intelligence Unit³ (dalje u tekstu: EIU). Prema najnovijim projekcijama MMF-a, nakon realnog pada svjetskog gospodarstva od 3,1% u 2020. godini, u narednom razdoblju očekuje se oporavak na globalnoj razini, iako će on i dalje biti ograničen pandemijom koronavirusa. U odnosu na projekcije MMF-a iz travnja ove godine, projicirani rast svjetskog gospodarstva za 2021. je neznatno korigiran na niže (za 0,1 postotni bod) te iznosi 5,9%, dok se u 2022. godini očekuje snažniji rast svjetskog gospodarstva od ranije projiciranog (za 0,5 postotnih bodova) te će on iznositi 4,9%, da bi potom usporio na 3,6% u 2023. te 3,4% u 2024. godini. Nadalje, očekuje se snažniji rast ekonomske aktivnosti u gospodarstvu eurozone od onog projiciranog u travnju. Tako se nakon snažnog pada gospodarstva eurozone od 6,3% u 2020., očekuje rast od 5,0% u 2021., koji će usporiti na 4,3% u 2022., 2,0% u 2023. te 1,6% u 2024. godini. Nakon snažnog pada od 8,2% u 2020. godini, u 2021. se očekuje snažan oporavak svjetske trgovine po stopi od 9,7%, te potom usporavanje rasta na 6,7% u 2022., 4,5% u 2023. i 3,8% u 2024. godini. Prema projekcijama MMF-a, u europodručju se, nakon blage inflacije od 0,3% u 2020., očekuje rast potrošačkih cijena od 2,2% u 2021. i 1,7% u 2022., koji će potom blago usporiti u ostatku projekcijskog razdoblja. Porast inflacije u projekcijskom razdoblju, osim rasta cijena sirovina u usporedbi s prošlogodišnjom niskom bazom, odraz je i poremećaja u lancima opskrbe kao posljedica pandemije. Prema prognozama EIU, očekuje se kako će cijene nafte tipa Brent, nakon pada na 42,3 dolara po barelu u 2020., porasti na 71,7 dolar po barelu u 2021. te potom na 78,5 dolar po barelu u 2022., nakon čega će bilježiti postupno smanjenje.

Tablica 1: Makroekonomski okvir u razdoblju 2020. – 2024.

	2020.	Projekcija 2021.	Projekcija 2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.
BDP, realni rast (%)	-8,1	9,0	4,4	3,7	3,1
Osobna potrošnja	-5,3	8,4	3,2	3,1	3,2
Državna potrošnja	4,1	2,9	2,1	2,0	1,9
Bruto investicije u fiksni kapital	-6,1	6,9	12,1	8,7	5,6
Izvoz roba i usluga	-22,7	23,9	10,7	5,7	3,6
Izvoz roba	0,3	12,8	5,9	4,7	4,2
Izvoz usluga	-42,0	39,0	16,1	6,8	3,0
Uvoz roba i usluga	-12,3	15,3	10,7	6,2	4,4
Uvoz roba	-8,8	14,7	10,7	6,0	4,3
Uvoz usluga	-28,0	18,5	10,6	7,5	4,9
Doprinosi rastu BDP-a (postotni bodovi)					
Domaća potražnja	-3,5	7,2	5,0	4,2	3,6
Promjena zaliha	0,7	-0,7	-0,1	0,0	0,1
Neto inozemna potražnja	-5,3	2,6	-0,5	-0,5	-0,6
Doprinosi rastu BDP-a (postotni bodovi)					
Osobna potrošnja	-3,0	5,0	1,8	1,8	1,8
Državna potrošnja	0,9	0,7	0,5	0,4	0,4
Bruto investicije u fiksni kapital	-1,3	1,5	2,6	2,0	1,4
Izvoz roba i usluga	-11,5	10,0	5,2	3,0	1,9
Uvoz roba i usluga	6,3	-7,5	-5,7	-3,5	-2,5

Izvor: DZS, Ministarstvo financija

U usporedbi s makroekonomskim projekcijama iz Programa konvergencije Vlade RH (iz travnja 2021. godine), realni rast BDP-a u 2021. je promijenjen značajno naviše uslijed povoljnijih ostvarenja u dosadašnjem dijelu godinu. Za sve sastavnice BDP-a, izuzev bruto investicija u fiksni kapital te promjena zaliha, u 2021. se očekuju povoljnija ostvarenja u odnosu na prethodne projekcije, a posebno se to odnosi na izvoz roba i usluga te osobnu potrošnju. Investicije su u 2021. korigirane naniže unatoč nastavku snažnog rasta u građevinskoj djelatnosti, u većem djelu zbog nepovoljne dinamike preostalih vrsta bruto investicija u privatnom sektoru, te u manjem djelu zbog blage korekcije investicija u fiksni kapital na razini opće države. U ostatku projekcijskog razdoblja rast BDP-

² World Economic Outlook, listopad 2021

³ Economist Intelligence Unit, Economic Forecast, listopad 2021.

a zabilježio je negativnu korekciju, jednim dijelom i uslijed navedenog baznog učinka.

Nakon snažnog oporavka 2021., osobnu potrošnju karakterizirat će izražen i stabilan doprinos BDP-u prvenstveno zato jer multiplikativni učinci NPOO-a na osobnu potrošnju bivaju izraženiji prema kraju promatranog razdoblja. Ovo odražava činjenicu da je raspoloživi dohodak kućanstava temeljni kanal multiplikativnih učinaka NPOO-a, pri čemu dominira utjecaj naknada zaposlenicima. Također, u uvjetima oporavka raspoloženja potrošača te zadržavanja razmjerno niskih kamatnih stopa, očekuje se znatnije korištenje finansijske poluge sektora kućanstava koji je u proteklom razdoblju prošao znatan proces razduživanja. Tako će stopu štednje sektora kućanstava karakterizirati kontinuirano smanjenje u srednjoročnom razdoblju. Dinamika raspoloživog dohotka kućanstava zavisiće prvenstveno od kretanje naknada zaposlenicima, uzimajući u obzir očekivano usporavanje rasta zaposlenosti prema nacionalnom konceptu, koje će biti izraženije od onog prema domaćem konceptu, kao i očekivan oporavak neoporezivih dohodaka kućanstava. Nepovoljan utjecaj na realni rast raspoloživog dohotka u čitavom razdoblju dolaziti će od nešto povećane stope inflacije. Osobna potrošnja će tako najveći doprinos rastu domaće potražnje dati u prvoj te ponovo u zadnjoj godini projekcijskog razdoblja.

Nakon pogoršanja dinamike investicija u privatnom sektoru tijekom 2021., ne uključujući građevinsku djelatnost, u narednim godinama predstoji snažna investicijska aktivnost potpomognuta postojećim kapitalnim priljevima iz fondova EU, kao i novim instrumentima financiranim ponajprije sredstvima iz Mehanizma oporavka i otpornosti. Snažniji doprinos rastu ukupnih investicija dolaziti će od strane privatnih investicija kroz čitavo projekcijsko razdoblje. Izraženi pozitivan doprinos od strane javnih investicija bit će prisutan poglavito u 2022. godini, dok će krajem projekcijskog razdoblja javne investicije bilježiti blagi pad, no i dalje će

ostati na povijesno visokim razinama. Što se tiče strukture investicija prema vrsti, u kratkom roku očekuje se nastavak povoljne dinamike u građevinskom sektoru, potpomognute i potrebom obnove fonda stambenih objekata nakon potresa zabilježenih u 2020. godini. Krajem 2021. mogao bi se dinamizirati oporavak kod preostalih vrsta investicija, koje će također do kraja projekcijskog razdoblja biti podržane sredstvima iz fondova EU.

Predviđa se da će nakon blagog rasta od 0,1% u 2020., međugodišnji rast potrošačkih cijena u 2021. godini snažno ubrzati te će iznositi 2,4%. Navedeno ubrzanje inflacije prvenstveno je posljedica izraženog povećanja cijena energije, uslijed snažnog rasta cijena nafte na svjetskom tržištu. Nadalje, izraženiji doprinos inflaciji u ovoj godini doći će i od ubrzanja rasta potrošačkih cijena koje isključuju hranu i energiju, dok će cijene hrane u 2021. rasti nešto sporijom dinamikom u odnosu na prethodnu godinu, pri čemu će u drugoj polovici ove godine njihov doprinos rastu inflacije biti sve izraženiji. Kretanje proizvođačkih cijena tijekom 2021. godine pokazuje da se inflatori pritisici povezani s kretanjem cijena sirovina na svjetskom tržištu i poremećajima u globalnim opskrbnim lancima, koji utječu na sve izraženiji rast proizvođačkih cijena u EU, počinju preljevati i na domaće proizvođačke cijene⁴. U 2022. godini očekuje se dodatno ubrzanje inflacije potrošačkih cijena na razinu od 2,6%. Navedenom ubrzaju doprinijet će snažniji rast cijena hrane, pod utjecajem povećanja troškova inputa u poljoprivrednoj proizvodnji, te kretanja cijena prehrambenih sirovina na globalnom i EU tržištu. Nadalje, u smjeru ubrzanja inflacije djelovat će i potrošačke cijene bez hrane i energije, koje bi mogle ubrzati u uvjetima oporavka potražnje, kao i preljevanja snažnog rasta cijena sirovina te proizvođačkih cijena u EU i RH na potrošačke cijene. Istovremeno, znatno usporavanje rasta cijena nafte na svjetskim tržištima trebalo bi djelovati u smjeru ublažavanja inflatori pritisaka u usporedbi sa prethodnom godinom. U ostatku projekcijskog razdoblja se očekuje nešto niža prosječna inflacija od 2,3% u 2023. i 2,2% u 2024. godini, u uvjetima očekivanog nastavka rasta potrošnje

⁴ Tako je godišnja stopa rasta proizvođačkih cijena industrije isključujući energiju u RH ubrzala s 0,0% u siječnju 2021. na 3,5% u rujnu 2021. godine.

kućanstava te blagog usporavanja inflacije u eurozoni, dok će cijene sirovina na svjetskom tržištu imati padajuću dinamiku. Pritom su u navedenu projekciju uključeni učinci NPOO-a, koji upućuju na blagi učinak na rast cijena u 2021. i 2022. te izraženiji učinak u posljednje dvije godine projekcijskog razdoblja.

Tablica 2: Kretanje cijena

	2020.	Projekcija 2021.	Projekcija 2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.
Deflator BDP-a, promjena (%)	-0,1	2,5	2,7	2,3	2,2
Osobna potrošnja	0,3	2,6	2,7	2,3	2,2
Državna potrošnja	2,5	3,9	2,1	1,9	1,8
Bruto investicije u fiksni kapital	1,4	2,4	3,0	2,4	2,1
Izvoz roba i usluga	-1,6	4,9	2,8	2,2	2,3
Uvoz roba i usluga	-0,1	5,7	2,8	2,1	2,1
Indeks potrošačkih cijena, promjena (%)	0,1	2,4	2,6	2,3	2,2

Izvor: DZS, Ministarstvo financija

Dostupni podaci ukazuju na povoljne trendove na tržištu rada u dosadašnjem dijelu 2021. godine. Tako je u prvih devet mjeseci 2021. nastavljen rast sezonski prilagođenog broja osiguranika Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, uz istovremeno smanjenje broja nezaposlenih registriranih kod Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Nadalje, potražnja za radom (mjerena pomoću OVI indeksa⁵) znatno je porasla u prvih devet mjeseci ove godine te počevši od svibnja 2021. premašuje pretpandemiju razine iz istog razdoblja 2019.

U 2021. godini primjetno je ubrzanje rasta bruto plaća u privatnom sektoru, koje je, uz snažan rast plaća u javnom sektoru, dovelo do visokog očekivanja za 2021. Stabilna dinamika naknada po zaposleniku u ostatku projekcijskog razdoblja odražava činjenicu da su plaće glavni multiplikativni kanal učinaka NPOO-a, zatim ograničenja na strani ponude rada, ali dijelom i uvećanu stopu inflacije. U skladu s projiciranim kretanjem naknada po zaposleniku te usporavajućom

produktivnosti rada, jedinični trošak rada ostati će na niskim razinama kroz čitavo projekcijsko razdoblje.

Tablica 3: Kretanja na tržištu rada

	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.	Projekcija 2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.
	promjena, u %				
Radna snaga (15+) ¹	-0,4	2,0	0,6	0,3	0,2
Stopa nezaposlenosti, razina u % ¹	7,5	7,5	6,8	5,9	5,3
Broj zaposlenih ²	-1,2	2,3	1,7	1,4	1,3
Bruto plaće u pravnim osobama ³	2,5	3,8	2,5	2,5	2,7

¹ Prema anketi o radnoj snazi.

² Prema definiciji nacionalnih računa (domaći koncept).

³ Administrativni izvori.

Izvor: DZS, HZMO, Ministarstvo financija

Visoka razina neizvjesnosti makroekonomskih projekcija i dalje je prisuta i proizlazi iz više izvora. Prvi dio rizika proizlazi iz neizvjesnosti vezanih uz razvoj epidemiološke situacije, uslijed nezadovoljavajuće stope procijepljenosti stanovništva u mnogim područjima te mogućnosti pojave novih sojeva virusa otpornih na postojeća cjepiva. Druga skupina rizika odnosi se na gospodarske rizike. Velik dio rizika za putanje gospodarskog rasta Republike Hrvatske, kao malog otvorenog gospodarstva, proizlazi iz globalnih realnih i finansijskih kretanja. Iako se domaće gospodarstvo uspješno prilagodilo epidemijskim uvjetima poslovanja, znatna neizvjesnost ostaje vezana uz sekundarne ekonomske šokove i buduću dinamiku rasta. Unutarnji negativni rizici u srednjem roku vezani uz specifičnosti strukture domaćeg gospodarstva dolaze posebno do izražaja u sektoru turizma, a vezani su uz promjenu obrazaca ponašanja inozemnih turista i ograničenja domaće ponude.

⁵ Online Vacancy Index (OVI) mjeseca je indeks online oglasa slobodnih radnih mjesto razvijen na Ekonomskom institutu, Zagreb u suradnji s portalom MojPosao, s ciljem pružanja pravovremenih informacija o trenutnom stanju potražnje za radom.

Glavni čimbenici koji bi mogli uzrokovati drugačije ostvarenje stope inflacije od projicirane vezani su uz potencijalni nastavak rasta cijena nafte i drugih sirovina na svjetskom tržištu, unatoč očekivanoj stabilizaciji te promjene u administrativno reguliranim cijenama (plin i električna energija) na domaćem tržištu. Negativan rizik rastu domaće inflacije je i prelijevanje inflacije iz najvažnijih vanjskotrgovinskih partnera. Rizik ranijeg zaoštravanja monetarne politike također bi se mogao materijalizirati u slučaju značajnije promjene inflacijskih očekivanja i posljedičnih zahtjeva za rastom plaća.

PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Kretanja prihoda državnog proračuna u razdoblju 2022. – 2024. određena su očekivanim oporavkom i dalnjim rastom gospodarske aktivnosti, te cjelogodišnjim učinkom poreznih reformi provedenih tijekom 2021. Naime, od 1. siječnja 2021. stopa poreza na dobit za sve poduzetnike koji imaju promet do 7,5 milijuna kuna smanjila se s 12% na 10%, dok su u sustavu poreza na dohodak snižene stope poreza na dohodak s 36% na 30% te s 24% na 20%. Kod poreza na dodanu vrijednost ukinuto je oslobođenje od plaćanja PDV-a pri uvozu dobara male vrijednosti.

Osim toga, značajan učinak na prihode proračuna imat će i povlačenje sredstva iz EU fondova. Naime, s jedne strane očekuje se ubrzanje povlačenja ugovorenih sredstava iz tekućeg Višegodišnjeg finansijskog okvira 2014.- 2020., a s druge strane, predviđaju se i nova sredstva iz Višegodišnjeg finansijskog okvira 2021. – 2027. U fiskalne projekcije uključeno je i korištenje sredstava iz novog instrumenta EU Nove generacije koja će se usmjeriti na financiranje razvojnih, strateških i reformskih projekata iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti. Uz navedeno, u proračunu su projicirana i sredstva iz Fonda solidarnosti EU za financiranje dijela obnove javne infrastrukture, ponajprije obrazovne, zdravstvene i kulturne oštećene u razornim potresima.

Sukladno navedenom, ukupni prihodi u 2022. godini planirani su u iznosu od 164,5 milijardi kuna, dok su za 2023. projicirani u iznosu od 167,7 milijardi kuna, te na sličnoj razini ostaju i 2024. godine. Iako se krajem razdoblja očekuje daljnji gospodarski rast, prihodi ne bilježe povećanje radi smanjenog povlačenja sredstava EU, a zbog dovršetka određenih projekata.

Porezni prihodi za razdoblje 2022. – 2024. projicirani su na temelju makroekonomskih prepostavki, uzimajući u obzir cjelogodišnje efekte prethodno spomenutih izmjene u poreznom zakonodavstvu.

U skladu s navedenim, porezni prihodi u 2022. godini projicirani su u iznosu od 87,9 milijardi kuna. U narednim godinama, očekuje se daljnji rast prihoda od poreza te su oni za 2023. projicirani u iznosu od 92,7 milijardi kuna, odnosno uz međugodišnji rast od 5,5%, dok se u 2024. godini očekuju u iznosu od 97,2 milijarde kuna i bilježe rast od 4,8%.

Porez na dobit u tekućoj godini plaća se na temelju poslovanja poduzetnika prethodne godine. Plan kretanja prihoda od poreza na dobit za 2022., te projekcije za 2023. i 2024. godinu rađene su temeljem procjene poslovanja gospodarskih subjekata i očekivanih učinaka porezne reforme. Prihod od poreza na dobit za 2022. planiran je u iznosu od 8,4 milijarde kuna, dok projekcija za 2023. iznosi 8,9 milijardi kuna te 9,4 milijarde kuna za 2024. godinu.

Poreznom reformom od siječnja 2021. godine za sve porezne obveznike koji ostvaruju prihode do 7,5 milijuna kuna smanjuje se porezna stopa s 12% na 10% te je snižena porezna stopa od 10% obuhvatila više od 93% poreznih obveznika.

Projekcija **prihoda od poreza na dodanu vrijednost** temeljena je na makroekonomskim pretpostavkama, koje uključuju rast osobne potrošnje, turističkih usluga, rashoda države za intermedijarnu potrošnju, investicije te socijalne transfere u naravi. Od 2021. godine ukinuto je oslobođenje od plaćanja PDV-a za uvoz u Europsku uniju pošiljaka čija je vrijednost manja od 22 eura, a cjelogodišnji učinak ove izmjene očekuje se tijekom 2022. godine.

Sukladno navedenom, u 2022. planira se ostvariti 60,8 milijardi kuna prihoda od PDV-a, dok projekcije za 2023. iznose 64,7 milijardu kuni, odnosno 68,2 milijarde kuna za 2024. godinu.

Prihod od posebnih poreza i trošarina projiciran je na temelju očekivanog kretanja potrošnje trošarinskih proizvoda, uzimajući u obzir učinke izmjena propisa u trošarinskom sustavu provedene tijekom 2021. godine.

Tako se u 2022. godini ukupni prihod od trošarina planira u iznosu od 16,4 milijarde kuna. Za 2023. godinu prihod od trošarina projicira se u ukupnom iznosu od 16,7 milijardi kuna, dok u 2024. ovaj prihod iznosi 17,1 milijardu kuna.

Prihodi od ostalih poreza na robu i usluge u 2022. planirani su u iznosu od 470,7 milijuna kuna, dok procjene za 2023. iznose 488,5 milijuna kuna, odnosno 502 milijuna kuna za 2024. godinu. Ovu skupinu poreznih prihoda čine prihodi od poreza na osiguranja od automobilske odgovornosti i kasko osiguranja.

Prihodi od **poreza na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću te naknade za priređivanje igara na sreću** planirani su temeljem dinamike kretanja u proteklim godinama te se sličan trend očekuje i nadalje. Iznimka od ovog trenda jest 2020. godina, u kojoj je zbog pandemije koronavirusa bio ograničen rad u djelatnosti priređivanja igara na sreću. Sukladno navedenom, prihodi od poreza na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću planirani su u iznosu od 320,1 milijuna kuna za 2022. godinu, dok projekcije za 2023. i 2024. godinu iznose 339,2 milijuna kuna, odnosno 355,6 milijuna kuna. Prihodi od naknada za priređivanje igara na sreću za razdoblje 2022. – 2024. planiraju se u iznosu od oko 1,1 milijarde kuna u 2022. i 2023. godini, do 1,2 milijarde kuna u 2024. godini.

Prihod od poreza na međunarodnu trgovinu i transakcije za 2022. planiran je u iznosu od 459,9 milijuna kuna. Projekcija ovog prihoda za 2023. iznosi 425,4 milijuna kuna, dok za 2023. godinu iznosi 430,6 milijuna kuna.

Povećanje ove kategorije proračunskih prihoda rezultat je promjene propisa po kojem državi članici EU ostaje udio od 25% naplaćenih carinskih prihoda, a ne 20%, kako je to bilo ranije, a cjelogodišnji učinak ove izmjene biti će vidljiv tijekom 2022. godine.

Projekcije **prihoda po osnovi doprinosa** za razdoblje 2022. - 2024. temeljene su na očekivanom kretanju nominalnih bruto plaća i zaposlenosti. Valja

napomenuti kako je jedino prihod od doprinosa za mirovinsko osiguranje, prihod državnog proračuna.

U 2022. godini u državni proračun planira se prikupiti 26 milijardi kuna prihoda od doprinosa za mirovinsko osiguranje, dok projekcija za 2023. iznosi 27,1 milijardu kuna, a za 2024. godinu 28,4 milijarde kuna.

Prihodi od pomoći najvećim dijelom odnose se na prihode vezane uz projekte financirane iz EU proračuna, ali i uz sredstva dodijeljena RH u okviru pomoći u financiranju posljedica koronavirusa, sredstva iz Fonda solidarnosti EU za financiranje dijela obnove javne infrastrukture oštećene u potresu te sredstva iz novog instrumenta EU Nove generacije odnosno Mechanizma za oporavak i otpornost. Tako je u idućem trogodišnjem razdoblju planirana apsorpcija 21,2 milijarde kuna u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti.

Sukladno navedenom, ukupno planirani prihodi od pomoći u 2022. iznose 32,4 milijarde kuna, u 2023. godini 29,4 milijarde kuna. U 2024. godini ovi prihodi smanjuju se na 23,2 milijarde kuna, budući da krajem 2023. godine završava rok za korištenje sredstava iz Višegodišnjeg finansijskog okvira 2014. – 2020.

Prihodi od imovine sastoje se od prihoda od kamata (na dane zajmove, po vrijednosnim papirima, na oročena sredstva i depozite po viđenju te zateznih kamata), prihoda od dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih finansijskih organizacija, prihoda od dividendi, koncesija, iznajmljivanja i zakupa imovine, prihoda od legalizacije te ostalih prihoda od imovine. Ovi prihodi dijelom se prikupljaju na redovnoj bazi, a dijelom kao jednokratni prihodi. Najveće stavke prihoda od imovine čine prihodi od koncesija te prihodi od dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih finansijskih institucija po posebnim propisima. U promatranom razdoblju planira se daljnje povlačenje dobiti trgovačkih društava u vlasništvu države u državni proračun.

Za 2022. godinu prihodi od imovine planirani su u iznosu od 2,4 milijarde kuna, dok projekcije za 2023. i 2024. godinu iznose 2,5, odnosno 2,7 milijardi kuna.

Prihodi po osnovi upravnih i administrativnih pristojbi u 2022. planirani su u iznosu od 826 milijuna kuna, dok projekcije za 2023. iznose 847 milijuna kuna, a za 2024. godinu 869,9 milijuna kuna.

U kategoriji proračunskih prihoda po posebnim propisima planiraju se i namjenski prihodi proračunskih korisnika koji u 2022. iznose 3,6 milijardi kuna, a u 2023. i 2024. projiciraju se u iznosu od 3,8, odnosno 3,9 milijardi kuna.

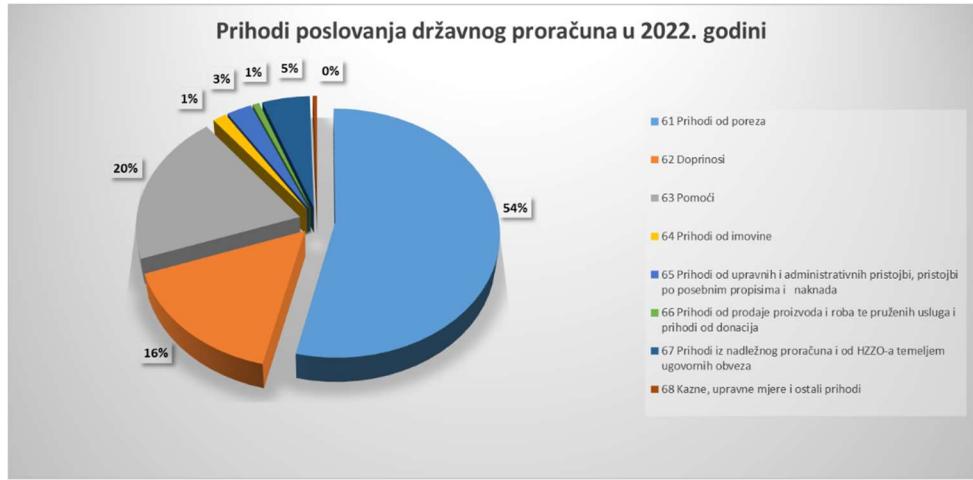
Prihode od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga, kao i prihode od donacija, koji su u cijelosti namjenski prihodi, kao i prihode od donacija planiraju proračunski korisnici, a za 2022. godinu planirani su u iznosu od 1,2 milijarde kuna. Projekcije prihoda od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija za 2023. i 2024. godinu iznose 1,3 milijarde kuna.

Očekuje se kako će **prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza** u planskom razdoblju iznositi od 8,4 milijardi kuna u 2022. do 8,6 milijardi kuna u 2024. godini.

Prihodi od kazni i upravnih mjera najvećim se dijelom ostvaruju po osnovi kazni za prometne prekršaje, zatim za porezne i carinske prekršaje, a u nešto manjoj mjeri od raznih ostalih kazni. Očekuje se da će prihodi od kazni i upravnih mjera slijediti trendove dosadašnjih kretanja i u narednom razdoblju te su za 2022. planirani u iznosu od 769,5 milijuna kuna, dok projekcije za 2023. iznose 792,3 milijuna kuna, a za 2024. godinu 813,9 milijuna kuna.

Prihodi od prodaje nefinansijske imovine u 2022. godini planiraju se u iznosu od 793,1 milijun kuna, a najveći dio ovih prihoda ostvarit će se aktivacijom neaktivne državne imovine odnosno prodajom stanova i ostalih građevinskih objekata te prodajom zemljišta.

U razdoblju 2023. – 2024. godine ukupni prihodi od prodaje nefinansijske imovine projiciraju se u iznosu od 745,5 milijuna kuna u 2023., odnosno 815,6 milijuna kuna u 2024. godini.

Izvor: Ministarstvo finančija

RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

U 2022. godini ukupni rashodi državnog proračuna planirani su u iznosu od 73,8 milijardi kuna, što je 3,9% ili 6,5 milijardi kuna više u odnosu na Državni proračun Republike Hrvatske za 2021. godinu. U 2023. godini ukupni rashodi planirani su razini od 169,8 milijardi kuna, a u 2024. projiciraju se na razini od 166,5 milijardi kuna.

Od ukupnog povećanja u iznosu od 6,5 milijardi kuna u odnosu na Državni proračun Republike Hrvatske za 2021. godinu, 1,5 milijardi kuna odnosi se na povećanje rashoda koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka, a ostatak od 5,0 milijardi kuna odnosi se na povećanje rashoda koji se financiraju iz vlastitih i namjenskih izvora uključujući EU pomoći.

Rast rashoda financiranih iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka u 2022. godini u odnosu na tekući plan 2021. najvećim dijelom rezultat je osiguranja sredstava za:

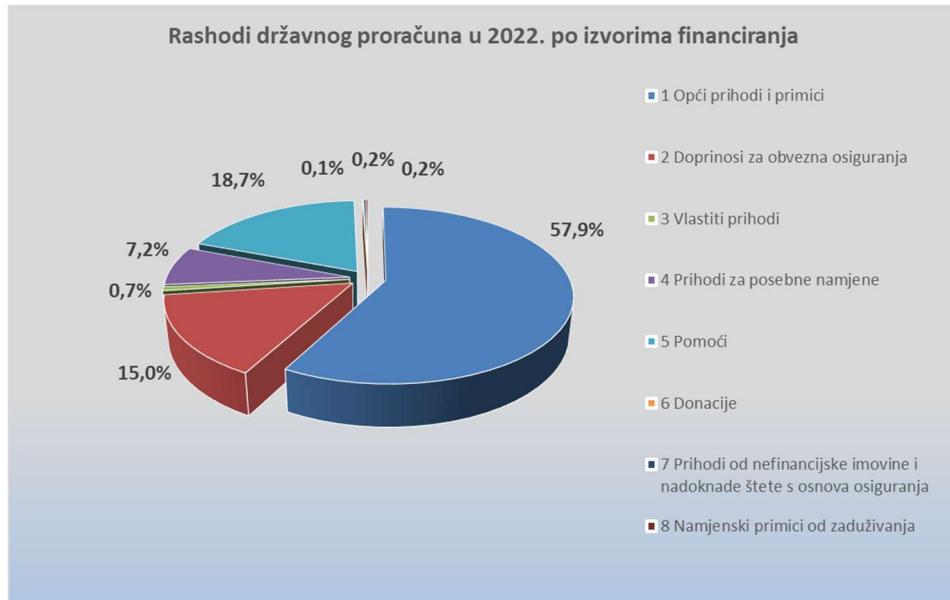
- nabavu višenamjenskih borbenih aviona u iznosu od 2,2 milijarde kuna,
- rashode za zaposlene (uključujući rashode za zaposlene u osnovnom i srednjem školstvu) u iznosu od 1,3 milijardu kuna,
- doprinos RH proračunu Europske unije u iznosu od 948,9 milijuna kuna,
- mirovine i mirovinska primanja (indeksacija mirovina po općim i posebnim propisima i očekivani porast broja umirovljenika) u iznosu od 900,5 milijuna kuna,
- sanaciju posljedica uzrokovanih potresom u iznosu od 858,3 milijuna kuna,
- financijski rashodi u iznosu od 517,0 milijuna kuna,
- socijalne pomoći i naknade u iznosu od 479,2 milijuna kuna,
- isplata razlike uvećanja plaće za prekovremen rad u iznosu od 308,9 milijuna kuna,
- opremanje višenamjenskim helikopterom u iznosu od 125,6 milijuna kuna,

- programe za nacionalne manjine u iznosu od 105,4 milijuna kuna,
- poticaje za dobrovoljno funkcionalno ili stvarno spajanje jedinica lokalne samouprave u iznosu od 100,0 milijuna kuna,
- sufinanciranje javne usluge u cestovnom prijevozu u iznosu od 88,4 milijuna kuna,
- dodatni rodiljni dopust i roditeljski dopust u iznosu od 70,4 milijuna kuna.

Istovremeno se u okviru ovih izvora financiranja u odnosu na tekući plan 2021. godine smanjuju izdvajanja za sanaciju ustanova u zdravstvu i transfer Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje u iznosu od 4,0 milijarde kuna, za potpore za očuvanje radnih mesta u djelatnostima pogodjenima koronavirusom za 2,1 milijardu kuna, za aktivnu politiku zapošljavanja i naknade nezaposlenima u iznosu od 248,1 milijuna kuna te izdvajanja za popis stanovništva u iznosu od 107,0 milijuna kuna.

Preostali rast rashoda odnosi se na rashode financirane iz vlastitih i namjenskih izvora (uključujući EU pomoći) i najvećim dijelom rezultat je povećanja sredstava koja se izdvajaju za aktivnosti i projekte financirane iz EU sredstava i to za mјere usmjerene saniranju posljedica od potresa koje se financiraju iz Fonda solidarnosti EU (2,4 milijarde kuna) i sredstva za provedbu projekata u okviru Mechanizma za opravak i otpornost (4,3 milijarde kuna).

U nastavku se daje prikaz kretanja rashoda državnog proračuna u 2022. po izvorima financiranja.

Izvor: Ministarstvo finacija

Rashodi za zaposlene u 2022. godini planiraju se u iznosu od 25,0 milijardi kuna i u odnosu na tekući plan 2021. godine bilježe rast od 1,1 milijardu kuna.

Ovi rashodi financirani iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka povećavaju se za 698,1 milijun kuna u odnosu na tekući plan 2021. godine i iznose ukupno 18,3 milijarde kuna.

Rashodi za zaposlene financirani iz EU sredstava planiraju se na razini od 704,4 milijuna kuna i bilježe rast od 88,3 milijuna kuna u odnosu na tekući plan 2021. godine obzirom da se dio plaća djelatnika koji sudjeluju u sustavu upravljanja i kontrole korištenja EU fondova sufinancira iz EU sredstava (kroz prioritet Tehničke pomoći u pojedinom Operativnom programu). Rashodi za zaposlene financirani iz ostalih izvora povećavaju se za 321,5 milijuna kuna u odnosu na tekući plan 2021. godine. Od toga se najveće povećanje odnosi na rashode za zaposlene u ustanovama u zdravstvu u državnom vlasništvu. Ovi rashodi od 2021. uključuju i rashode za zaposlene Nacionalne memorijalne bolnice Vukovar

kojoj je tijekom 2020. godine, umjesto Vukovarsko-srijemske županije, osnivač postala Republika Hrvatska kao i rashode lučkih uprava koje od 1. siječnja 2021. postaju proračunski korisnici državnog proračuna.

U 2023. godini očekuje se daljnje povećanje ovih rashoda na razinu od 25,3 milijarde kuna, dok su za 2024. godinu ovi rashodi planirani na razini od 25,2 milijarde kuna.

Ukupni **materijalni rashodi** u 2022. godini planiraju se u iznosu od 16,6 milijardi kuna i u odnosu na tekući plan smanjuju se za 1,7 milijardi kuna. Od navedenog smanjenja 885,6 milijuna kuna odnosi se na smanjenja izdvajanja za materijalne rashode koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka, dok se preostali dio odnosi na smanjenja izdvajanja za materijalne rashode koji se financiraju iz EU i ostalih izvora financiranja. Smanjenje na obje kategorije izvora financiranja prvenstveno se odnosi na materijalne rashode ustanova u zdravstvu u državnom vlasništvu (lijekovi, pomoći i sanitetski materijal te ostalo) uslijed smanjenih izdvajanja za sanaciju ustanova u zdravstvu.

U 2023. i 2024. godini ukupni materijalni rashodi projicirani su na razini od 16,6, odnosno 17,2 milijarde kuna.

Finansijski rashodi, koje čine kamate za izdane vrijednosne papire, kamate za primljene zajmove i ostali finansijski rashodi, projicirani su u skladu sa stanjem uvjeta na finansijskim tržistima, odnosno troškovima servisiranja javnog duga.

Ovi rashodi u 2022. godini planirani su na razini od 7,9 milijardi kuna i u odnosu na tekući plan 2021. godine bilježe rast od 509,0 milijuna kuna.

U 2023. finansijski rashodi projicirani su u iznosu od 6,6 milijardi kuna, a u 2024. godini na razini od 6,0 milijardi kuna.

Rashodi za subvencije u 2022. godini planiraju se u iznosu od 8,1 milijardu kuna što predstavlja smanjenje od 3,5 milijardi kuna u odnosu na tekući plan

2021. godine. Navedeno smanjenje rezultat je smanjenih izdvajanja za potpore za očuvanje radnih mesta u djelatnostima pogođenima koronavirusom.

Od ukupnih rashoda za subvencije najznačajniji dio odnosi se na izravna plaćanja u poljoprivredi i mjeru ruralnog razvoja koji se u 2022. godini planiraju na razini od 4,2 milijarde kuna.

Ovi rashodi u 2023. i 2024. godini projicirani su na razini od 7,8 milijardi kuna, odnosno 7,5 milijardi kuna.

Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države u 2022. godini predviđeni su u iznosu od 39,5 milijardi kuna. U odnosu na tekući plan 2021. ova kategorija rashoda bilježi rast od 1,8 milijardi kuna.

Pomoći koje se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka u 2021. godini planiraju se u iznosu od 29,5 milijardi kuna, što je za 805,4 milijuna kuna manje u odnosu na tekući plan 2021. godine. Ova razina pomoći rezultat je prvenstveno s jedne strane povećanih izdvajanja u odnosu na tekući plan 2021. i to za doprinos Republike Hrvatske proračunu Europske unije (893,8 milijuna), za rashode za zaposlene u osnovnom i srednjem školstvu (580,4 milijuna kuna) kao i za isplatu razlike uvećanja plaće za prekovremeni rad u sustavu zdravstva (308,9 milijuna kuna), za sufinanciranje javne usluge u cestovnom prijevozu (88,4 milijuna kuna) i za naknadu u cijeni goriva za HAC, HC i HŽI, dok je s druge strane u odnosu na tekući plan 2021. smanjen transfer HZZO-u (3,1 milijardu kuna).

Isto tako povećanju pridonose i sredstva poticaja za dobrovoljna spajanja jedinica lokalne samouprave koja su planirana u iznosu od 100,0 milijuna kuna. Odlukom Vlade RH propisat će se kriteriji i visina poticaja, uz veće fiskalne poticaje za dobrovoljna stvarna spajanja, dok će poticaji za funkcionalna spajanja ovisiti o broju i vrsti funkcija koje su predviđene za spajanje.

Unutar ove kategorije rashoda za pomoći fiskalnog izravnjanja jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave osigurano je kao i u tekućoj 2021. godini 2,0 milijarde kuna.

Pomoći koje se financiraju iz EU i ostalih izvora financiranja u 2022. planirane su na razini od 10,0 milijardi kuna te se povećavaju u iznosu od 2,6 milijardi kuna u odnosu na tekući plan 2021. godine, prije svega zbog povećanja iskorištenosti sredstava EU dostupnih u okviru Operativnog programa konkurentnost i kohezija u nadležnosti Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja i Ministarstva znanosti i obrazovanja.

U 2023. godini ukupne pomoći projicirane su na razini od 39,8 milijardi kuna, a u 2024. na razini od 36,5 milijardi kuna.

Naknade građanima i kućanstvima Naknade građanima i kućanstvima čine i u 2022. najznačajniju skupinu rashoda proračuna te se planiraju u iznosu od 54,6 milijardi kuna što čini povećanje od 2,1 milijardu kuna u odnosu na tekući plan 2021. godine.

Ovi rashodi uključuju povećana izdvajanja za mirovine u iznosu od 900,5 milijuna kuna koja su rezultat indeksacije po općim i posebnim propisima i očekivanog rasta broja korisnika.

U okviru ove kategorije rashoda financiranih iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitka planiraju se dodatna sredstva za provedbu novog Zakona o socijalnoj skrbi kao i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udjomiteljstvu čije se stupanje na snagu očekuje s 1. siječnja 2022. Slijedom navedenog sredstva za socijalne pomoći i naknade kao i sredstva za skrb za socijalno osjetljive skupine se u odnosu na tekući plan 2021. godine povećavaju za 493,1 milijun kuna. Navedeni iznos uključuje povećana izdvajanja za zajamčenu minimalnu naknadu (216,0 milijuna kuna), osobnu invalidinu (151,1 milijun kuna), doplatak za pomoći i njegu (137,5 milijuna kuna), status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja (19,4 milijuna kuna), naknade za skrb za socijalno osjetljive skupine (13,9 milijuna kuna) te naknadu za smještaj u

udomiteljsku obitelj (53,2 milijuna kuna) i osobnu naknadu udomitelju (44,1 milijun kuna). Istovremeno smanjuju se izdvajanja za jednokratnu naknadu u iznosu od 142,0 milijuna kuna koja su bila uvećana tijekom 2021. godine uslijed potresa.

Povećanje također uključuje i dodatna sredstva u iznosu od 70,4 milijuna kuna za očekivane izmjene Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama.

Isto tako, u okviru ove kategorije rashoda financiranih iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitka u odnosu na tekući plan 2021. rast bilježe i izdvajanja za sanaciju štete uzrokovane potresom na području grada Zagreba i okolice u iznosu od 592,6 milijuna kuna.

U 2023. godini ovi rashodi projicirani su na razini od 56,2 milijarde kuna, dok se u 2024. očekuju na razini od 58,9 milijardi kuna.

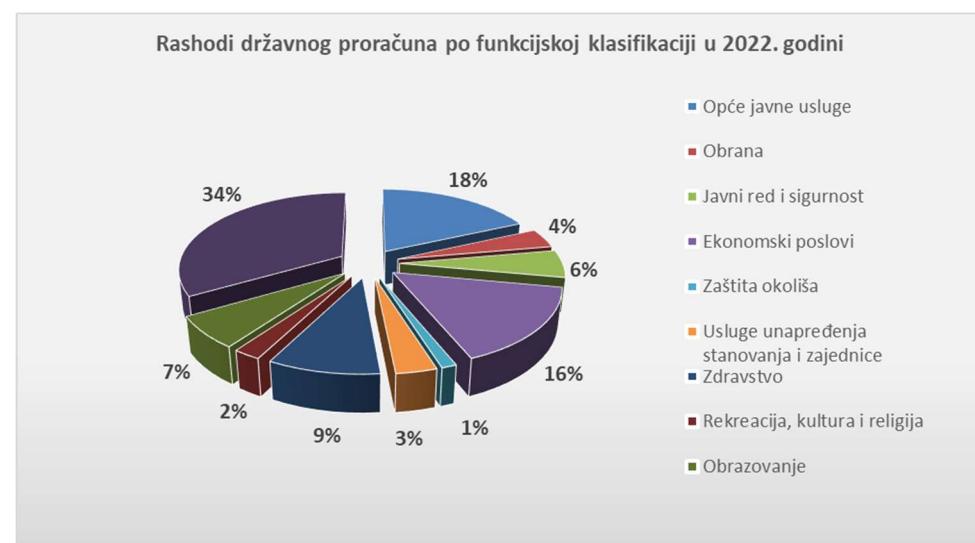
Ostali rashodi, koji uključuju tekuće i kapitalne donacije, kazne, penale i naknade šteta, izvanredne rashode i kapitalne pomoći, u 2022. godini projicirani su u iznosu od 9,2 milijarde kuna, odnosno 1,8 milijardi kuna više u odnosu na tekući plan 2021. godine. Većina rasta odnosi se na rashode financirane iz EU izvora i to zbog povećanja iskorištenosti sredstava EU dostupnih u okviru Operativnog programa konkurentnost i kohezija u nadležnosti Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja. Osim rasta rashoda financiranih iz EU izvora ukupnom povećani doprinose i rashodi financirani iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitka vezani uz obnovu konstruktivnih oštećenja nakon potresa Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke i Karlovačke županije na objektima u privatnom vlasništvu koji se povećavaju za 247,3 milijuna kuna.

U 2023. i 2024. godini ovi rashodi projicirani su na razini od 9,0, odnosno 7,8 milijardi kuna.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2022. godini planirani su u iznosu od 12,9 milijardi kuna. Ova kategorija rashoda koja se financira iz općih prihoda

i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka bilježi rast u odnosu na tekući plan 2021. godine u iznosu od 2,1 milijardu kuna i to prvenstveno zbog osiguranja sredstava za nabavu višenamjenskih borbenih aviona. Rashodi iz ove kategorije koji se financiraju iz EU i ostalih izvora financiranja također bilježe rast od 2,4 milijarde kuna u odnosu na tekući plan 2021. godine i to prvenstveno zbog povećanih izdvajanja za sanaciju štete uzrokovane potresom na objektima Ministarstva zdravstva, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Ministarstva kulture i medija, Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske.

U 2023. i 2024. godini ovi rashodi predviđaju se u iznosu od 8,4 milijarde kuna, odnosno 7,4 milijarde kuna.

Izvor: Ministarstvo finansija

UKUPNI MANJAK/VIŠAK DRŽAVNOG PRORAČUNA

Slijedom ukupno planiranih prihoda u iznosu od 164,5 milijardi kuna te ukupno planiranih rashoda u iznosu od 173,8 milijardi kuna, planirani manjak državnog proračuna za 2022. godinu iznosi 9,3 milijardi kuna ili 2,1% bruto domaćeg proizvoda.

U 2023. godini manjak državnog proračuna projiciran je u iznosu od 2,1 milijardi kuna ili 0,4% BDP-a dok se u 2024. očekuje višak od 1,2 milijarde kuna ili 0,2% BDP-a.

Tablica 4 : Ukupni manjak/višak državnog proračuna

(u mil. HRK)	2020.	Plan 2021.	Prijedlog proračuna za 2022.	Projekcija proračuna za 2023.	Projekcija proračuna za 2024.
Prihodi (6+7)	131.578	150.295	164.489	167.695	167.671
Prihodi poslovanja (6)	131.048	149.371	163.696	166.950	166.856
Prihodi od prodaje nefinansijske imovine (7)	530	924	793	746	816
Rashodi (3+4)	153.560	167.366	173.825	169.763	166.458
Rashodi poslovanja (3)	148.667	158.925	160.919	161.378	159.074
Rashodi za nabavu nefinansijske imovine (4)	4.894	8.440	12.905	8.385	7.384
Ukupni manjak/višak	-21.982	-17.071	-9.336	-2.068	1.214
% BDP-a	-5,8	-4,0	-2,1	-0,4	0,2

Izvor: Ministarstvo financija

RAČUN FINANCIRANJA DRŽAVNOG PRORAČUNA

Manjak državnog proračuna za 2022. godinu u iznosu od 9,3 milijarde kuna financirat će se razlikom ukupnih primitaka od finansijske imovine i zaduživanja te ukupnih izdataka za finansijsku imovinu i otplate zajmova. Pritom su ukupni primici od finansijske imovine i zaduživanja planirani u iznosu od 42,0 milijarde kuna, a ukupni izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 33,7 milijardi kuna. Zatvarajuća stavka između ukupnih primitaka od finansijske imovine i zaduživanja, ukupnih izdataka za finansijsku imovinu i otplate zajmova te ukupnog manjaka državnog proračuna u 2022. godini jesu prijenos depozita iz prethodne godine u iznosu od 16,3 milijarde kuna te planirani prijenos depozita u narednu godinu u iznosu od 15,2 milijarde kuna.

U strukturi ukupnih primitaka od finansijske imovine i zaduživanja u 2022. godini najznačajniji dio zauzimaju primici od izdanih vrijednosnih papira i to s iznosom od 32,0 milijarde kuna koji se u cijelosti odnose na zaduživanje putem obveznica te primici od zaduživanja inozemnim i domaćim kreditima i zajmovima u iznosu od 8,6 milijardi kuna. Preostali iznos planiranih primitaka odnosi se u najvećoj mjeri na primitke od povrata glavnica danih zajmova i depozita u iznosu od 1,1 milijardu kuna.

U strukturi ukupnih izdataka za finansijsku imovinu i otplate zajmova najveći iznos od 24,5 milijardi kuna čine izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire koji se u cijelosti odnosi na izdatke za otplatu glavnice za izdane obveznice. Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova iznose 7,3 milijarde kuna, od čega se 6,2 milijarde kuna odnosi na otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih finansijskih institucija izvan javnog sektora, 208,4 milijuna kuna na izdatke za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih finansijskih institucija u javnom sektor u iznos od 859,5 milijuna kuna na otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada. Planirana sredstva za izdatke za dane zajmove i depozite iznose 1,9 milijardi kuna, dok na izdatke za dionice i udjele u glavnici otpada 103,3 milijuna kuna.

Kretanje ukupnog manjaka državnog proračuna te kretanje ukupnih razina izdataka za finansijsku imovinu i otplate zajmova će do kraja srednjoročnog razdoblja utjecati na razinu ukupnih primitaka od finansijske imovine i zaduživanja. U 2023. godini planirani su primici od finansijske imovine i zaduživanja u iznosu od 29,5 milijardi kuna i izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 28,2 milijarde kuna, dok su u 2024. godini planirani primici od finansijske imovine i zaduživanja u iznosu od 30,0 milijardi kuna, a izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 28,5 milijardi kuna.

Tablica 5: Račun prihoda, rashoda i financiranja državnog proračuna

(milijuni HRK)	Izvješnje 2020.	Plan 2021.	Indeks	Prijeđlog proračuna za 2022.	Indeks	Projekcija proračuna za 2023.	Indeks	Projekcija proračuna za 2024.	Indeks
	1	2	3-2/1	4	5-4/2	6	7-6/4	8	9-8/6
PRIHODI POSLOVANJA	131.048	149.371	114,0	163.696	109,6	166.950	102,0	166.856	99,9
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANSIJSKE IMOVINE	530	924	174,2	793	85,8	745	94,0	816	109,4
UKUPNI PRIHODI	131.578	150.295	114,2	164.489	109,4	167.695	101,5	167.671	100,0
RASHODI POSLOVANJA	148.667	158.925	106,9	160.919	101,3	161.378	100,5	159.074	98,6
RASHODI ZA NABAVU NEFINANSIJSKE IMOVINE	4.894	8.440	172,5	12.906	152,9	8.385	65,0	7.384	88,1
UKUPNI RASHODI	153.560	167.366	109,0	173.825	103,9	169.763	97,7	166.458	98,1
RAZLIKA - VIŠAK / MANJAK	-21.982	-17.071		-9.336		-2.068		1.214	
PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	64.710	45.592	70,5	42.015	92,3	29.507	70,2	30.027	101,8
IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	34.949	28.787	82,4	33.714	117,1	28.209	83,7	28.458	100,9
PRIJENOS DEPOZITA IZ PRETHODNE GODINE	7.188	16.538	230,1	16.273	98,4	15.238	94	14.468	
PRIJENOS DEPOZITA U NAREDNU GODINU	-14.966	-16.273	108,7	-15.238	93,6	-14.468	95	-17.251	
NETO FINANCIRANJE	21.982	17.071		9.336		2.068		-1.214	

Izvor: Ministarstvo financija

PROCJENA UKUPNOG MANJKA/VIŠKA OPĆE DRŽAVE

U skladu s kretanjima prihoda i rashoda svih razina općeg proračuna, manjak općeg proračuna prema nacionalnoj metodologiji u 2022. godini projicira se na razini od 11,9 milijardi kuna ili 2,6% BDP-a. U 2023. projicira se manjak od 3,2 milijarde kuna ili 0,7% BDP-a, dok se u 2024. godini očekuje manjak od 775 milijuna kuna ili 0,2% BDP-a. Pritom se za državni proračun u 2022. očekuje manjak od 2,1% BDP-a, u 2023. od 0,4% BDP-a, dok se u 2024. godini očekuje višak državnog proračuna od 0,2% BDP-a. Izvanproračunski korisnici će u 2022. imati uravnoteženi proračun, dok se u 2023. i 2024. godini očekuje višak od 0,4% BDP-a odnosno 0,2% BDP-a. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave zabilježit će manjak od 0,6% BDP-a u razdoblju od 2022. do 2024. godine.

Kada se ovim veličinama pridodaju prilagodbe nacionalne metodologije računskog plana metodologiji ESA 2010 te projekcije manjka/viška trgovackih društava i ostalih pravnih osoba koje su statistički uključene u sektor opće države, očekuje se da će planirani manjak općeg proračuna iznositi 2,6% BDP-a u 2022. godini. U 2023. projiciran je manjak proračuna od 2,4% BDP-a, a u 2024. godini očekuje se manjak od 1,9% BDP-a.

Tablica 6: Procjena ukupnog manjka/viška opće države

(u mil. kuna)	2020.	Tekući plan 2021.	Plan 2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.
DRŽAVNI PRORAČUN					
Ukupni prihodi	131.578	150.295	164.489	167.695	167.671
% BDP-a	34,8	35,5	36,3	34,9	33,1
Ukupni rashodi	153.560	167.366	173.825	169.763	166.458
% BDP-a	40,6	39,6	38,4	35,3	32,8
Ukupni manjak/višak	-21.982	-17.071	-9.336	-2.068	1.214
% BDP-a	-5,8	-4,0	-2,1	-0,4	0,2
IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI					
Ukupni manjak/višak	-179	427	136	1.761	1.077
% BDP-a	0,0	0,1	0,0	0,4	0,2
KONSOLIDIRANA LOKALNA DRŽAVA					
Ukupni manjak/višak	-3.229	-2.113	-2.681	-2.868	-3.066
% BDP-a	-0,9	-0,5	-0,6	-0,6	-0,6
OPĆI PRORAČUN, nacionalna metodologija					
Ukupni manjak/višak	-25.390	-18.757	-11.881	-3.175	-775
% BDP-a	-6,7	-4,4	-2,6	-0,7	-0,2
OSTALE PRAVNE OSOBE U SEKTORU OPĆE DRŽAVE					
Ukupni manjak/višak	130	0	425	438	451
% BDP-a	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
OSTALE PRILAGODBE					
Ukupni manjak/višak	-2.590	3.419	-548	-9.045	-9.558
% BDP-a	-0,7	0,8	-0,1	-1,9	-1,9
KONSOLIDIRANA OPĆA DRŽAVA, ESA 2010 metodologija	-27.851	-15.338	-12.004	-11.782	-9.882
% BDP-a	-7,4	-3,6	-2,6	-2,4	-1,9

Izvor: Ministarstvo financija

Uslijed snažnog gospodarskog pada na razini čitave EU uzrokovano pandemijom koronavirusa, Vijeće EU je u ožujku 2020. odobrilo punu fleksibilnost Pakta o stabilnosti i rastu, odnosno primjenu opće klauzule o odstupanju (general escape clause) od proračunskih pravila definiranih Paktom o stabilnosti i rastu. Time je državama članicama dana mogućnost da u većoj mjeri pruže fiskalne poticaje svojim gospodarstvima kako bi se ublažili postojeći negativni utjecaji i osigurao što skoriji oporavak.

I u 2022. godini na snazi će ostati opća klauzula o odstupanju od proračunskih pravila, a prema trenutačnim projekcijama kretanja BDP-a i oporavka cjelokupnog europskog gospodarstva EK planira da će se opća klauzula o

odstupanju deaktivirati u 2023. godini. Države članice trebale bi u tom kontekstu tijekom 2022. nastaviti pružati ciljanu i privremenu fiskalnu potporu, sve u cilju daljnje oporavka i jačanja cjelokupnog gospodarstva, pritom vodeći računa o očuvanju srednjoročne fiskalne održivosti.